

# TÜRKİYE MÜTEAHHİTLER BİRLİĞİ

## ÜLKE BİLGİ NOTLARI



### CEZAYİR DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ



OCAK 2020

## CEZAYİR DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ

### I- ÜLKE KİMLİK KARTI

RESMİ ADI	CEZAYİR DEMOKRATİK HALK CUMHURİYETİ
KONUŞULAN DİLLER	ARAPÇA (RESMİ)
PARA BİRİMİ	CEZAYİR DİNARI (DZD)
BAŞKENTİ	CEZAYİR
YÖNETİM BİÇİMİ	BAŞKANLIK SİSTEMİ
YÜZÖLÇÜMÜ (km <sup>2</sup> )	2 381 741
ULUSLARARASI TELEFON KODU	213
NÜFUS (milyon kişi) (2018-Temmuz)	41 657 488
GSYH (milyar \$) (2018)	180.7
ENF. ORANI (TÜFE) (%) (2018)	4.27
OECD ÜLKE RİSK SINIFLANDIRMASI*	4
ORT. DÖVİZ KURU (DZD/\$) (2019)	119.4

Kaynak : CIA - The World Factbook / IMF

\*OECD Ülke Risk Sınıflandırmasına göre ülkeler 0 (en düşük) ile 7 (en yüksek) arasında değerlendirilmektedir.

#### T.C. CEZAYİR BÜYÜKELÇİLİĞİ

Büyükelçi: Mehmet POROY

Adres : 21, Villa Dar el-Ouard, Chemin de la Rochelle, Boulevard Colonel Bougara Alger, 16000  
Algerie Telefon: 00 213 21 23 00 60 E-posta: ambassade.alger@mfa.gov.tr

#### T.C. CEZAYİR TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ

Ticaret Müşaviri: Bahadır ERKAN

Adres : Rue De L'Aqueduc Bt A3 Residence Chabani Val D'Hydra, Alger - Algerie  
Telefon: 00 213 21 60 79 59 E-posta: cezayir@ticaret.gov.tr

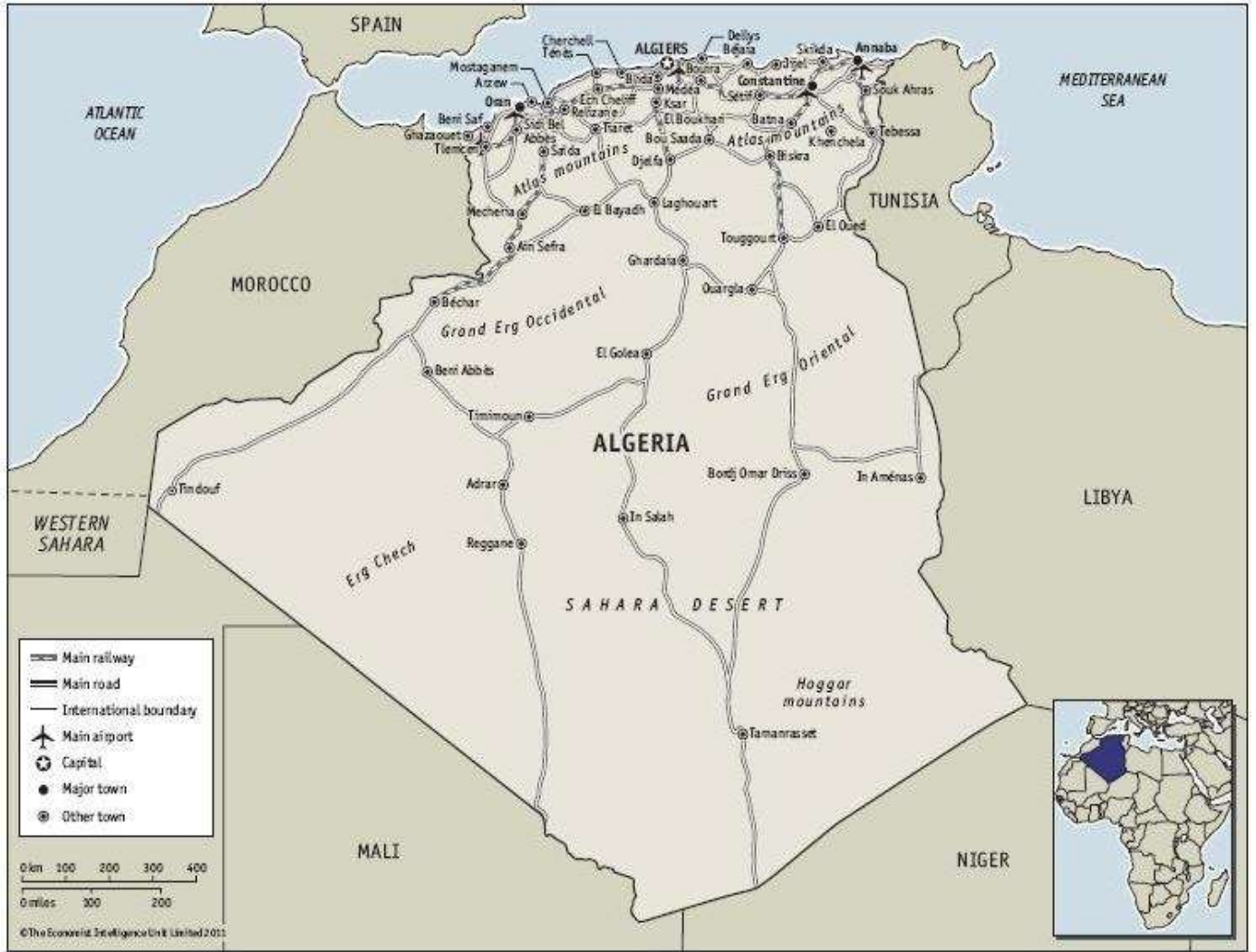
#### CEZAYİR ANKARA BÜYÜKELÇİLİĞİ

Büyükelçi: Mourad ADJABI

Adres : Şehit Eran Caddesi No: 42 06680 Çankaya - Ankara

Telefon: 00 90 312 468 77 19

E-posta: cezayirbe@algerianembassy.com.tr



## **II- GENEL SİYASİ GÖRÜNÜM**

1830-1962 yılları arasında Fransız sömürgesi olan Cezayir, 1954-1962 yılları arasında devam eden savaş sonunda bağımsızlığını elde etmiştir. Ülke 1989 yılına kadar bağımsızlığı kazanan kadroların oluşturduğu Ulusal Kurtuluş Cephesi (FLN) tarafından yönetilmiştir. 1988 yılında kabul edilen Anayasa ile çok partili rejime geçilmiş, siyasi ve ekonomik liberalleşme süreci başlatılmıştır. 1992-1999 yıllarında yaşanan iç karışıklık dönemiyle bu süreç kesintiye uğramıştır. 1999 yılında Abdelaziz Buteflika Cumhurbaşkanlığına seçilmiştir.

Ülkede normalleşme sürecinin güçlendirildiği on yıllık iktidarının ardından 9 Nisan 2009 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde oyların %90.24'ünü alarak Cumhurbaşkanı seçilmiştir. Buteflika son olarak 17 Nisan 2014 tarihinde düzenlenen seçimlerde oyların %81.53'ünü alarak dördüncü kez seçilmiştir. Buteflika'nın 2 Nisan 2019 tarihinde istifa etmesinin ardından Cezayir Anayasası uyarınca, öncelikle Millet Konseyi (Senato) Başkanı Abdelkader Bensalah 9 Nisan 2019 tarihinde Millet Konseyi (Senato) ve Ulusal Halk Meclisi üyeleri tarafından azami 90 gün süreyle Geçici Cumhurbaşkanı olarak görevlendirilmiş, akabinde 18 Nisan 2019 tarihinde düzenlenmesi planlanan müteakip Cumhurbaşkanlığı seçimleri 4 Temmuz 2019 tarihine ertelenmiş, ancak yeterli başvuru olmadığı için seçim bir kez daha 12 Aralık 2019 tarihine ertelenmiştir.

12 Aralık 2019 tarihinde gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı seçimleri neticesinde Abdulmecid Tebbun oyların %58'ini alarak ülkenin yeni Cumhurbaşkanı olmuştur.

Cezayir Cumhurbaşkanı Abdulmecid Tebbun, 28 Aralık 2019'da akademisyen Abdulaziz Cerrad'ı hükümeti kurmakla görevlendirmiştir. Akabinde, Sayın Cerrad başkanlığında 5'i kadın bakan, 39 kişiden oluşan teknokrat hükümeti kurulmuştur.

Cezayir, yarı başkanlık sistemiyle yönetilen merkeziyetçi bir cumhuriyettir. Ülkede, idari olarak 48 vilayet bulunmaktadır. Anayasa gereğince Cumhurbaşkanı, önemli görevleri uhdesinde bulundurmaktadır. Bu bağlamda beş yıllık süre için seçilen Cumhurbaşkanı, Başbakan ve Bakanları atamakta, Bakanlar Kurulu'na başkanlık etmekte ve kararname çıkarabilmektedir.

Ülkede seçimle iktidara gelen Cumhurbaşkanının yanı sıra, seçimle belirlenen bir Parlamento da mevcuttur. Ulusal Halk Meclisi (APN/Assemblée Populaire Nationale), 5 yıllık bir süre için seçilen 462 milletvekilinden oluşmaktadır. Cezayir Parlamentosu bünyesinde, Ulusal Halk Meclisinin yanı sıra, 1996 Anayasası ile oluşturulan ve 144 Senatörden oluşan Millet Konseyi (Senato) (CDN/Conseil de la Nation) de bulunmaktadır. 144 üyeli Senato'nun üçte biri Cumhurbaşkanı tarafından atanmakta, 6 yıllık dönemler için seçilen senatörlerden oluşan bölüm ise her 3 yılda bir yapılan seçimlerle yarı yarıya yenilenmektedir.

Son milletvekili genel seçimleri 4 Mayıs 2017 tarihinde yapılmıştır. Söz konusu seçimlerde Ulusal Kurtuluş Cephesi (FLN) ve Ulusal Demokratik Birlik (RND) partileri Meclis'teki çoğunluklarını korumuşlardır. Ulusal Kurtuluş Cephesi (FLN) 462 milletvekili bulunan Meclis'ten 164 milletvekili olarak seçimlerden birinci parti olarak çıkmıştır. Seçimlere katılım 2012 yılından daha düşük oranda, %37.09 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2012 seçimleri sonucu 27 partinin yer aldığı Parlamento'ya 4 Mayıs 2017 seçimleri sonucunda 36 parti girmeyi başarmıştır.

Cezayir Ordusu, bağımsızlığın kazanılmasından itibaren iç siyasette üstlenmiş olduğu geleneksel rol çerçevesinde iç politikanın önde gelen aktörlerinden biri olmaya devam etmektedir. 1990'lı yıllarda yaşanan iç savaş tecrübesinden dolayı aşırı örgütler halk nezdinde destek görmemektedir. Cezayir, Afrika'daki en büyük askeri bütçeye sahip ülkedir. Askeri alımlarının büyük bölümünü Rusya Federasyonu'ndan yapan Cezayir, anılan ülkenin dördüncü büyük müşterisi konumundadır.

Cezayir'in dış politikası, Fransa'dan kazanılan bağımsızlığın ardından emperyalizm ve sömürgecilik karşıtı söylem ile diğer ülkelerin içişlerine karışmama ilkesi etrafında şekillenmiştir.

Filistin ve Batı Sahra başta olmak üzere Cezayir'in mazlum olarak gördüğü halkların meşru direnişinin desteklenmesi, Arap, Afrika ve Latin Amerika ülkeleriyle ayrıcalıklı ilişkilerin kurulması gibi önceki dönemde kök bulan unsurlar, günümüzde de dış politikayı etkilemeye devam etmektedir.

Batı Sahra meselesine doğrudan taraf olmamakla birlikte, bu sorun Cezayir için en öncelikli dış politika meselesi olup, ikili temaslarda Cezayir tarafından gündeme getirilmektedir. Cezayir, Polisario ve Sahra Arap Demokratik Cumhuriyeti'ne (SADC) destek vermektedir. Cezayir, SADC'yi tanımakta ve yöneticilerini himaye etmektedir (Diplomatik pasaport da sağlamaktadır). Bu nedenle, Cezayir ve Fas arasındaki ilişkiler devamlı kriz havasında seyretmektedir. İki ülke arasındaki kara sınırı 1994 yılından bu yana kapalıdır.

Cezayir'in diğer dış politika önceliklerini Libya ve Mali merkezli olmak üzere terörle mücadele, komşu ülkelerde istikrarın tesisi ve terör tehdidinin Cezayir sınırlarından uzak tutulması teşkil etmektedir. Bu bağlamda, Cezayir, Mali'de arabuluculuk yapmış olup, Libya'daki siyasi bölünmüşlüğü sona erdirilmesi amacıyla yoğun çaba sarf etmektedir.

Cezayir ile ilişkilerimiz 1516 yılında Barbaros kardeşlerin Cezayir'e gelişleriyle başlamıştır. Osmanlı idaresinin ardından Türkiye'ye ve Türk milletine duyulan sempati ve yakınlık duyguları bugün de geçerliliğini korumaktadır. Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti ile diplomatik ilişkilerimiz ülkenin bağımsızlığını kazandığı 1962 yılında tesis edilmiştir.

Doğu Bloku'nun yıkılmasıyla birlikte Türkiye ile Cezayir arasında siyasi ilişkilerin gelişmesini engelleyen unsurlar geçerliliğini büyük ölçüde kaybetmiştir. Böylece son dönemde gerek üst düzey siyasi, gerek teknik heyetler seviyesinde karşılıklı ziyaretlerde artış kaydedilmiş, 2006 yılında "Dostluk ve İşbirliği Anlaşması" imzalanmıştır. Türkiye, Cezayir tarafından İspanya, İtalya ve Portekiz ile birlikte "stratejik ortak" olarak değerlendirilmektedir.

Cumhurbaşkanımızın 26-28 Şubat 2018 tarihlerinde Cezayir'e gerçekleştirdiği ziyaretin iki ülke arasındaki ilişkilere ivme kazandırdığı değerlendirilmektedir. Ziyaret kapsamında ikisi ticari nitelikli olmak üzere yedi anlaşma imzalanmış ve iki ülkeden 700 civarında işadammının katılımıyla İş Forumu düzenlenmiştir. Bu ziyaretten hemen önce gerçekleşen Cezayir Dışişleri Bakanı Messahel'in 22 Şubat 2018 tarihinde ülkemizi ziyareti, 10 yıl aradan sonra Cezayir'den ülkemize bu düzeyde gerçekleştirilen ilk ziyaret olmuştur.

Cezayir tarafının talebi üzerine başkent Cezayir'deki Keçiova Camii'ne ilaveten tarihi Kasaba mahallesindeki evlerin bir bölümünün ve Oran vilayetindeki Bey Sarayı ile Paşa Camii'nin restorasyonunun da ülkemizce yapılması kararlaştırılmıştır. Keçiova Camii'nin resmi açılışı 9 Nisan 2018 tarihinde Cumhurbaşkanı Buteflika tarafından gerçekleştirilmiştir.

Cezayir'le ortak tarihimizin en önemli şahsiyetlerinden Oruç Reis'in İspanyol kuvvetlerle çatışırken Tlemsen şehrinde şehit edilmesinin 500. yılı olması sebebiyle 20 Kasım 2018 tarihinde Ain Temouchent vilayetinde bir anıtı dikilmiştir. Törene Cezayir Kültür Bakanı iştirak etmiş, Deniz Kuvvetleri Komutanlığımızdan da katılım sağlanmıştır.

Afrika'nın en geniş (dünyanın en geniş 10uncu) yüzölçümüne, 40 milyonu aşan nüfusa ve önemli doğalgaz ve petrol rezervlerine sahip Cezayir, kıtanın en büyük 4üncü ekonomisi konumundadır. Öte yandan Cezayir, ülkemizin Afrika'daki en önemli ticaret ortaklarından birisidir ve özellikle enerji ithalatımızda kaynak çeşitlendirilmesi açısından önemli bir yere sahip bulunmaktadır. Cezayir, Rusya, İran ve Azerbaycan'ın ardından 4. büyük doğalgaz tedarikçimiz konumundadır. Ayrıca, Cezayir gıda sektöründe faaliyet gösteren firmalarımız için de cazip iş olanakları sunmaktadır.

### **III- GENEL EKONOMİK GÖRÜNÜM**

Afrika'nın en geniş topraklarına ve önemli doğalgaz ve petrol rezervlerine sahip Cezayir, söz konusu kıtanın (Güney Afrika, Nijerya ve Mısır'ın ardından) en büyük dördüncü ekonomisi konumundadır. Cezayir, 22 üyesi bulunan Arap Birliği içerisinde de (Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Mısır'ın ardından) dördüncü büyük ekonomidir. Ancak ülke, büyük doğalgaz ve petrol kaynaklarına karşın, kişi başına düşen gelir açısından alt orta gelirli bir ülke statüsündedir. Ülke ekonomisi enerji sektörüne bağımlı olup, hidrokarbon ürünleri, ülkenin ihracat gelirlerinin %97'sini ve GSYH'sinin %45'ini, bütçe gelirlerinin ise 2/3'ünü sağlamaktadır. Bu bağımlılık, petrol fiyatlarındaki değişimlerden büyük ölçüde etkilenen bir ekonomik yapılanmaya sebebiyet vermektedir.

2000'li yılların başından itibaren kademeli bir şekilde serbest piyasa ekonomisine geçiş sürecini yaşayan Cezayir'de, benzer durumdaki diğer ülkelerde olduğu gibi, bu sürecin sıkıntıları halen hissedilmektedir. Zengin doğal kaynaklarına karşın halkın satın alma gücünün çevre ve komşu ülkelere göre düşüklüğü, ülke ekonomisinin sektörel bazda çeşitlendirilerek geliştirilmesine yönelik ulusal ve uluslararası yatırımlardaki yetersizlik, ülkedeki kamu iktisadi teşekküllerinin özelleştirme çalışmalarının çok yavaş ilerlemesi, kayıt dışı sektörün büyüklüğü, bölgeler arasında ciddi ekonomik ve sosyal dengesizlikler (özellikle kuzey ve güney) ve genç nüfusta %30'ları bulan işsizlik bu sıkıntıların başlıca kısmını teşkil etmektedir.

90'lı yılların ortasından itibaren ticaret politikalarını serbestleştirmeye başlayan Cezayir, buna karşın, önemli ölçüde ithal ikameci ve korumacı eğilimler de gösterebilmektedir. Bu durum, ticaret politikasının belirlenmesinde etkin olan ithalat lobilerine rağmen, ülkede ulusal bir sanayinin kurulabilmesine yönelik hassasiyetlerden kaynaklanmaktadır. Öte yandan, Avrupa Birliği ile 2002 yılında imzalanan ve 2005 yılında yürürlüğe giren Serbest Ticaret Anlaşması ile pek çok sanayi

ürününün ithalatında AB ülkeleri menşeli ürünlere indirimli gümrük vergileri uygulanmakta ve bazı ürün gruplarında da bu vergiler hâlihazırda sıfırlanmış bulunmaktadır. Tarım ve balıkçılık sektöründe ise çok kapsamlı olmamakla birlikte karşılıklı kota sistemi uygulanmaktadır.

Cezayir, 2004 yılında da Büyük Arap Serbest Ticaret Bölgesi'ne (GAFTA) üye olmuş, ancak, gümrük tarife indirimleri 2010 yılında hayata geçirilebilmiştir.

Cezayir parası Dinar konvertibl değildir ve ülkede sıkı bir kambiyo rejimi uygulanmaktadır. Cezayir vatandaşlarının ve yerli şirketlerin döviz bulundurma ve yurt dışına para transferi yasalarla belirli durumlar dışında yasaklanmıştır. Bu durum, uygulamada, paralel para piyasalarının oluşmasına yol açmıştır. Bu çerçevede oluşan kara borsalarda, Merkez Bankası tarafından belirlenen döviz kurları, piyasa fiyatlarından %30-40 seviyesinde sapma gösterebilmektedir. Burada Cezayir Dinarı'nı değerli tutma çabası da önemli rol oynamaktadır.

Öte yandan, Cezayir enerji ürünleri ihracatı sayesinde her yıl neredeyse 20-25 milyar ABD Doları'nı bulan bir dış ticaret ve cari denge fazlası vermektedir.

Ülkenin belli başlı sorunlarından bir tanesi de kayıt dışı sektörün ülke ekonomisinin %60'ından fazlasını oluşturmasıdır. Nitekim ekonomik aktivitelerin %90'ından fazlasının nakit para ile gerçekleştirilmesi bunda ciddi bir rol oynamaktadır. Bazı büyük oteller ve alışveriş merkezleri dışında kredi kartı uygulaması mevcut bulunmamaktadır. Bu bakımdan, Cezayir devletinin vergi gelirleri de daha çok ithalattan alınan gümrük ve katma değer vergileridir. Bu durumun değiştirilmesi ve kayıt dışı sektörle mücadele edebilmek için 2011 yılında işlem türü ne olursa olsun, değeri 500 000 Dinarı geçen bütün ödemelerin banka kanalı ile yapılması zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca, 100 000 Dinarı geçen ödemelerin de çekle yapılması zorunluluğu mevcuttur. Yine bu kapsamda, kayıt dışı kurulan pazarlar kapatılmakta ve esnafın kayıtlı çalışması için teşvikler sağlanmaktadır.

Cezayir ile ilgili en ilginç verilerden biri ise, anılan ülkenin başta enerji ürünleri olmak üzere temel tüketim ürünlerine (buğday, şeker, yağ, vb.) yaptığı yüksek sübvansiyon oranlarına karşın halkın satın alma gücünün halen düşük olmasıdır. Cezayir'in hidrokarbon ürünlerini 650 milyar Dinar (yaklaşık 8.5 milyar ABD Doları) ve elektriği 150 milyar Dinar (2.1 milyar ABD Doları) sübvansiyonla sattığı ve bu tutarın anılan ülkenin GSYH'sinin %6.6'sına tekabül ettiği bilinmektedir. Cezayir'in, diğer temel tüketim ürünlerine yapılan harcamalarla GSYH'nin %13'ü tutarında sübvansiyon harcaması olduğu, bütçeye dahil edilmeyen sübvansiyonlarla bu oranın %30'a yaklaştığı tahmin edilmektedir.

Ülkenin 2018 yılı Gayri Safi Yurtiçi Hasılası 180.7 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

Ülkede, 2018 yılı işsizlik oranı %12.15 olarak gerçekleşmiş olup, enflasyon %4.3 olarak kaydedilmiştir.

#### IV- TÜRKİYE - CEZAYİR TİCARİ İLİŞKİLERİ

Türkiye ile Cezayir arasındaki ticaret yıllar itibariyle aşağıdaki gibidir:

YIL	İHRACAT	İTHALAT	HACİM	DENGE
2015	1 825 874 624	740 547 120	2 566 421 744	1 085 327 504
2016	1 736 370 650	463 820 145	2 200 190 795	1 272 550 505
2017	1 712 901 470	766 803 400	2 479 704 870	946 098 070
2018	2 031 605 728	1 138 064 329	3 169 670 057	893 541 399
2019 / Kasım	1 738 290 555	655 781 864	2 394 072 419	1 082 508 691

Kaynak : TÜİK

(ABD Doları)

#### V- MÜTEAHHİTLİK HİZMETLERİ ALANINDAKİ İLİŞKİLERİMİZ

Türk müteahhitlik firmaları Cezayir pazarına ilk kez 1985 yılında ENKA ve YAPI MERKEZİ adlı firmalar ile giriş yapmıştır. Türk müteahhitlik firmaları tarafından Cezayir'de pazara girildiği tarihten 2019 yılı sonuna kadar toplam 16.1 milyar ABD Doları tutarında 377 proje üstlenilmiştir.

Toplam proje bedeli bakımından Cezayir, Türk müteahhitlik firmalarının Afrika'da Libya'nın ardından en fazla iş üstlenmiş oldukları 2. ülke konumundadır.

2015-2019 döneminde Türk müteahhitlik firmalarının Cezayir'de üstlendikleri projelere ilişkin verilere aşağıda yer verilmektedir:

Yıllar	Toplam Proje Sayısı	Toplam Proje Bedeli (ABD Doları)
2015	39	3 026 293 616
2016	12	317 341 880
2017	34	1 102 566 457
2018	18	588 909 027
2019	23	259 134 050

Kaynak : T.C. Ticaret Bakanlığı

Firmalarımız, Cezayir'de bugüne kadar çok çeşitli alt ve üstyapı işleri üstlenmişlerdir. Bu işler kapsamında; arıtma ve kentsel altyapı gibi çeşitli altyapı projeleri; idari bina, iş merkezi, konut, sosyal-kültürel tesis ve turizm tesisi gibi çeşitli bina projeleri; kuvvet santrali gibi çeşitli sanayi tesisi projeleri; arıtma ve baraj gibi çeşitli su projeleri; demiryolu, liman, yol, köprü ve tünel gibi çeşitli ulaşım projeleri bulunmaktadır.



***Cezayir'de İş Üstlenmiş olan Firmalarımız:***

- AE ARMA-ELEKTROPANÇ Elektro Mekanik Sanayi Mühendislik Taahhüt ve Ticaret A.Ş.
- ALARKO Taahhüt Grubu
- DORÇE Prefabrik Yapı ve İnşaat Sanayi Ticaret A.Ş.
- ECETUR Şirketler Grubu
- ENKA İnşaat ve Sanayi A.Ş.
- ENTES Endüstri Tesisleri İmalat ve Montaj Taahhüt A.Ş.
- GAMA Taahhüt Şirketleri
- KAYI İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.
- KUR İnşaat A.Ş.
- KUZU Toplu Konut İnşaat A.Ş.
- MAKYOL İnşaat Sanayi Turizm ve Ticaret A.Ş.
- MAPA İnşaat A.Ş.
- MNG Holding A.Ş.
- NUROL İnşaat ve Ticaret A.Ş.
- ÖZGÜN İnşaat Taahhüt Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
- RÖNESANS Holding A.Ş.
- STFA İnşaat Grubu
- YAPI MERKEZİ İnşaat ve Sanayi A.Ş.
- YENİGÜN İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.

***Cezayir'de Üstlenilmiş olan Bazı Büyük Bedelli Projeler:***

- Alger – Constantine hattı üzerinde Thenia – Bordj Bou Arreridj arası çift hatlı demiryolu inşası ve elektrifikasyonu (ÖZGÜN)
- Bir Touta – Zeralda demiryolu banliyö hattı (YAPI MERKEZİ)
- Cheliff Barajı ve Cheliff – Ste boru hattı dizaynı ve inşası (MAPA)
- Alger Hukuk Fakültesi projesi (KUZU)
- Caroubier tamir ve bakım atölyesi ve depo alanı (YAPI MERKEZİ)
- Setif tramvayı (YAPI MERKEZİ)
- Belara şehrinde çelikhane ve ek işleri (YENİGÜN)
- Constantine şehrinde 2 500 adetlik konut projesi (KUR)
- Sidi Bel Abbes Tramvayı (YAPI MERKEZİ)
- Konut projeleri (ENTES)

## **VI- TÜRK MÜTEAHHİTLİK FİRMALARININ CEZAYİR'DE FAALİYET GÖSTERİRKEN KARŞILAŞTIĞI SORUNLAR**

2020 yılı Ocak ayı başında, ülkede iş yapan firmalarımızın büyük bölümüne (dar mükellef olanlar ve bilançolarında kar beyan edenler) Cezayir vergi daireleri tarafından 2015-2019 yıllarına yönelik olarak büyük miktarda vergi borcu tahakkuk ettirildiği bilgisi alınmıştır.

Çeşitli hususlardaki vergi usulsüzlükleri sebebiyle kesildiği anlaşılan cezaların, vergi sonrası oluşan karın şirket ortaklarına temettü olarak dağıtımı veya söz konusu temettülerin yurtdışına döviz olarak transfer edilmesi durumunda alınan gelir vergisi (IRG) kaynaklı olduğu öğrenilmiştir.

Firmalarımız geçmiş yıllarda oluşan karlarını dağıtmamalarına rağmen Cezayir vergi daireleri tarafından söz konusu karlar dağıtılmış gibi kabul edilip, geçmiş yıllara yönelik gelir vergisi tahakkuk ettirilmiştir.

Cezayir Vergi Kanunu'na göre; yabancı şirketlerin, vergi sonrası elde edilen faaliyet karını dağıtım sırasında veya karın yurtdışına döviz olarak transferi aşamasında %15 oranında stopaj ödemesi zorunluluğu bulunmaktadır. Bu çerçevede, Cezayir'de uluslararası bir ihale kazanan yabancı firmalar, kendi adlarıyla Cezayir'de sadece ihale konusu işleri yürütmek amacıyla şirket kurabilmekte, bu şirketler dar mükellef olarak adlandırılmakta ve tüm vergileri ödemekle yükümlü tutulmaktadır.

Söz konusu firmalar, kuruluş aşamasında sermaye getirme zorunluluğu olmaması nedeniyle, üstlendikleri projelere kendi öz sermayeleriyle başlamak yerine İdare'den alınan işe başlama avansı ve daha sonra bitirilen işlerden kazanılan hakedişler ile taahhüt işlerini yerine getirmeye çalışmaktadırlar.

Diğer taraftan, Cezayir Merkez Bankası, kuruluş aşamasında yurtdışından kuruluş sermayesini döviz olarak transfer etmeyen firmaların dönem sonu kar transferine izin vermemektedir. Dolayısıyla, kar transfer etme hakkı olmayan firmalarımızdan, sanki kar transfer edilmiş gibi vergi alınmak istenilmektedir.

Söz konusu vergi borçları kapsamında 4 yıllık zaman aşımı süresine dikkat edilmesi, 30 günlük süre içerisinde anılan vergi borçlarına itiraz edilmesi, iki ülke arasında imzalanan "Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması" hükümlerinden doğan hakların (Madde 10/6) bilinmesi gibi mali ve hukuki konular önem arz etmektedir.